Dosarul nr. 21r-497/24 Judecătoria Anenii Noi (sediul *****)
1-23140940-02-21r-12032024 Judecător : Bogdan Alexandru

D E C I Z I E

05 martie 2026 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, în componenţă:
Președintele ședinței de judecată, judecător Băbălău Denis
Judecătorii Schibin Vladislav şi Proca Mihail

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul condamnatului Zotovici ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-305/2023 din 02 februarie 2024, privind plângerea condamnatului Zotovici ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 03.10.2023 – 02.02.2024
Instanța de recurs: 12.03.2024 – 12.06.2024 (în procedura judecătorului Secrieru Ion); 12.06.2024 – 05.03.2026 (în procedura judecătorului Băbălău Denis).
Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. La 16.05.2023 și 03.10.2023 condamnatul Zotovici ***** a înaintat în instanța de judecată plângeri împotriva administrației Penitenciarului nr.4 – Cricova și Penitenciarului nr.13 – Chișinău referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.
2. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-305/2023 din 02 februarie 2024, s-a respins plângerea condamnatului Zotovici ***** împotriva administrației Penitenciarului nr.4 – Cricova și Penitenciarului nr.13 – Chișinău, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a

Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

3. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, condamnatul Zotovici ***** a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-305/2023 din 02 februarie 2024 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a dispune admiterea totală a plângerii condamnatului Nederiță Igor.

4. Conform art.447 alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

5. În termenul acordat de instanța de recurs, instituția penitenciară nu a formulat referință la cererea de recurs înaintată de avocat, în interesele condamnatului.

6. *Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.*

7. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

8. Potrivit art. 448 alin.(1) Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

9. În conformitate art.449 din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1)* ***respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat;*** *b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

10. Conform art.469 din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal),*

anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatei pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinţei în cazul existenţei altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluţionată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluţionată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.10[1] din Codul penal); 13[1]) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.96[1] din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripţie ale executării sentinţei de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităţilor care apar la punerea în executare a pedepselor; ***17[1]) constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor;*** *18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnaţi.*

11. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, Colegiul penal conchide că, judecătorul fondului întemeiat și justificat a respins plângerea condamnatului Zotovici ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condițiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

12. Totodată, reieșind din materialele dosarului în coraport cu raportul instituției penitenciare nr. 4 – Cricova nr. 2/2649 din 09.06.2023, Colegiul penal constată că, prin sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 19.01.2021, Zotovici ***** a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b), e) și f), art. 85 alin. (1) din Codul penal, definitiv la 4 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

13. Potrivit sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 03.08.2021 Zotovici ***** a fost condamnat în baza art. 179 alin. (1), 287 alin. (3), 151 alin. (1), art. 84 alin. (1) și (4) din Codul penal, definitiv la 4 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08.02.2022, a fost casată total sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 11.03.2020, și pronunțată o

nouă hotărâre, prin care lui Zotovici ***** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3), 208 alin. (1), art. 84 alin. (1) din Codul penal i s-a aplicat o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

15. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 02.06.2022, lui Zotovici ***** i-a fost redus termenul pedepsei în baza art. 473[4] din Codul de procedură penală pentru condiții precare de detenție în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău cu 200 zile. În privința Penitenciarului nr.4 – Cricova, pretențiile condamnatului au fost respinse ca nefondate.

16. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26.01.2023, a fost recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 02.06.2022, și menținută această încheiere fără modificări.

17. Colegiul penal reține că, condamnatul Zotovici ***** în plângerea sa a solicitat constatarea condițiilor de detenție precare din Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, Penitenciarul nr. 13 – Chișinău și Penitenciarul nr. 4 – Cricova și astfel, potrivit raportului, condamnatul Zotovici ***** s-a deținut în instituțiile penitenciare după cum urmează: în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în perioadele : 27.07.2020 – 18.02.2021, 22.07.2021 – 26.07.2021, 29.07.2021 – 02.08.2021, 04.08.2021 – 16.09.2021 și în Penitenciarul nr. 4 – Cricova în perioadele: 18.02.2021 – 22.07.2021, 16.09.2021 – 27.07.2023.

18. Conform art. 473[2] din Codul de procedură penală, *plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat. Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea. Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile*

condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.

19. Potrivit art. 473^4 din Codul de procedură penală, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu. La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului, precum și de perioada în care condamnatul a fost deținut în condițiile contestate. În urma constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, instanţa de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), persoanele condamnate la detenţie pe viaţă nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acţiune civilă. Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin. (4) și (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei, instanța de judecată dispune respingerea plîngerii. Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor*

băneşti, încheierea instanţei de judecată se execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare. Pedeapsa redusă în condiţiile alin. (4) constituie pedeapsă efectiv executată.

20. Raportând dispoziţiile normelor sus-citate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia judecătorului de instrucţie prin prisma pretenţiilor înaintate în raport cu circumstanţele de fapt şi de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanţei de fond ca fiind una corectă.

21. După cum s-a stabilit supra, condamnatul Zotovici ***** a fost deţinut în în Penitenciarul nr. 13 – Chişinău în perioadele : 27.07.2020 – 18.02.2021, 22.07.2021 – 26.07.2021, 29.07.2021 – 02.08.2021, 04.08.2021 – 16.09.2021 şi în Penitenciarul nr. 4 – Cricova în perioadele: 18.02.2021 – 22.07.2021, 16.09.2021 – 27.07.2023. Prin urmare, Colegiul penal atestă că, prin plângerea din speţă, condamnatul Zotovici ***** a contestat perioadele de detenţie în condiţii inumane în Penitenciarul nr. 13 – Chişinău şi în Penitenciarul nr. 4 – Cricova, iar prima instanţă întemeiat a respins plângerea condamnatului privind condiţiile de detenţie precare în aceste penitenciare, în legătură cu faptul că, anterior cerinţele solicitate au constituit anterior obiect de examinare în faţa instanţei judecătoreşti, fiind adoptată încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 02.06.2022, menţinută prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 26.01.2023.

22. Astfel, contrar criticilor aduse de către condamnatul în sensul respingerii plângerii, Colegiul penal reiterează prevederile art. 467 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile judecătoreşti definitive şi ordonanţele procurorului privind încetarea urmăririi penale sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice şi juridice din ţară şi au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.

23. În sensul celor invocate, autoritatea de lucru judecat este considerat un principiu, exprimat prin noţiunea non bis in idem - principiu care nu mai permite declanşarea unei noi judecăţi cu privire la aceeaşi faptă şi aceeaşi persoană, dacă acestea au făcut obiectul unei judecăţi pentru care există deja o hotărâre definitivă.

24. În ideea necesităţii conferirii unui caracter de stabilitate activităţii de justiţie, s-a decis că hotărârile definitive sunt executorii şi se bucură de autoritate de lucru judecat. În acest context hotărârea este considerată că reprezintă o expresie a adevărului, res judeca pro veritate habetur, or în acest fel se asigură stabilitatea ordinii de drept.

25. În concluzie, instanţa de recurs subliniază că, din actele dosarului rezultă că aspectele invocate de condamnat privind condiţiile de detenţie în cadrul Penitenciarului nr. 13 – Chişinău şi Penitenciarului nr. 4 – Cricova şi au făcut anterior obiectul controlului judecătoresc, fiind soluţionate printr-o hotărâre judecătorească definitivă. Totodată, în prezenta procedură nu au fost invocate şi nici constatate circumstanţe noi, de natură să justifice o reexaminare a aceloraşi pretinse încălcări.

26. În aceste condiţii, având în vedere autoritatea de lucru judecat a hotărârii anterioare şi lipsa unor elemente factuale sau juridice noi, se impune respingerea plângerii formulate de condamnat ca fiind neîntemeiată sub aspectul reiterării unor pretenţii deja examinate şi soluţionate de instanţa competentă.

27. Din considerentele enunţate, instanţa de recurs constată o motivare amplă şi temeinică a încheierii pronunţate cu privire la circumstanţele concludente în raport cu cerinţele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigenţele articolului 6 din Convenţia

pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

28. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

29. În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de recurs statuează asupra temeiniciei încheierii judecătorului primei instanțe, considerente pentru care, recursul declarat de condamnatul Zotovici ***** urmează a fi respins ca nefondat.

30. În baza art. art. 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul condamnatului Zotovici ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-305/2023 din 02 februarie 2024 și se menține această încheiere fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Băbălău Denis

Judecător Schibin Vladislav

Judecător Proca Mihail